

Čarovná MÝDLÁRNA

Před osmi lety jsem se s malým synkem v náručí přestěhovala do zdevastovaného mlýna s veškerou pozůstalostí. Byl tu i deník malé Helenky, která toužila být mydlářkou...

TEXT KAROLÍNA LEITNEROVÁ FOTO VERONIKA RAFFAJOVÁ

VYBAVENÍ Nábytek jsem posbírala po bazarech a domácnostech, kde už staré kredence nechťeli.

Pokud chcete mýdla vyrábět, obrňte se trpělivostí, zajistěte si úvěr nebo obětujte celoživotní úspory, kupte si alkohol, čokoládu a kapesníčky a hurá na to!

PŘIPRAVENO K PRODEJI
Mýdla balím do tetrafánu, což je náhrada celofánu, který se vyráběl z přírodní celulozy. Grafiku etiket navrhuje můj bratr, grafik Martin Kincl.

Před deseti lety mi na Vánoce přišel od kamarádky z Ameriky balíček s domácími mýdly. Byla jsem s nimi spokojená, ale uchvátená ne. To přišlo časem...

MÝDLAŘKA

Kvůli vysokým nárokům na hygienu musím pracovat v plášti. Nechtěla jsem si ale pořizovat ten klasický, co nosí skladníci a tak jsme hledala na internetu tak dlouho, až se objevil tento pro čínské zdravotní sestry.

FOTO: JERONÍMA KATFALOVÁ

MÝDLO MLÝNSKÁ ZAHRADA Ideální pro ekzematiky, obsahuje esenci z listů violky, geranie a květy měsíčku. Na správnou teplotu zahřeji směsi tuků a smíchám s louhem. Vmíchám sušené květy měsíčku, směs pesticidních olejů ze lnu a perilly spolu s esenciálními oleji z listů violky vonné a geranie a nakonec naliji hotovou mýdlovou hmotu do připravené speciální formy.

Fednoho jarního odpoledne jsem s klíčem v ruce seskočila z korby nákladáku a zůstala stát před zchátralým stavením, ve kterém léta nikdo nebyl. Všude byl nepořádek, na všem pavučiny a vrstvy prachu. Ale prach a pavučiny ukryvaly také spoustu pokladů. Prohlížela jsem fotky, záznamy, dopisy, dokumenty, vše pečlivě strážené a uchovávané po desetiletí... Poslední majitelka mlýn prodala přes plnou moc, dožívala u příbuzných na druhém konci republiky a její pozůstalost vlastně nikoho nezajímala. Mezi listinami jsem objevila také zápisky dcery prvního mlynáře, Helenky. Narodila se v říjnu 1866, o 105 let dřív než já. Její otec, první pustovětský mlynář, zemřel, když jí bylo necelých 13 let. Matka Marie převzala živnost a mlýn vedla až do domluvené svatby Helenky s Jeronýmem. Před svatbou Helenka samozřejmě pomáhala ve mlýně a také si přivydělávala v mydlárně pana Tolmana v Křivoklátě. Snila o tom mít vlastní mydlárnu, vyrábět mýdla a léčivé masti. Musela se ale starat se o domácnost a pomáhat ve mlýně – zemřela v nedožitých třiapadesáti letech a její sen se nikdy nevyplnil. Pak jsem do mlýna přišla já, se zkušeností nadšené amatérské mýdlařky. Tehdy jsem ještě nevěděla, jak se mi změní plány a co všechno bude dál.

NĚCO O MLÝNĚ

Pustovětský mlýn je v porovnání s jinými mlýny poměrně mladý. Největší renovaci zažil na přelomu století, ale pak už na rozdíl od jiných mlýnů, které byly buď zavřeny a vybavení zničeno, nebo, hlavně ty větší, modernizovány, zničen ani renovován nebyl. Díky tomu a díky výše popsaným událostem se dochoval v podobě téměř původní. Dnes jsou ve mlýně obě původní mlýnské složení (mlýnské kameny), válcová stolice Ganz, násypky, loupáčka Opitz, koukolník, hranolový vysévač, ssavka, jeden z několika korečkových výtahů, dopravníky, hřídele... Válcová stolice

společně s archaickou ssavkou jsou asi nejhodnotnější stroje v Pustovětském mlýně, ssavka tohoto typu je jedna z několika dochovaných kusů v České republice. V roce 2012 byl mlýn vyhlášen kulturní památkou. Kromě strojů a mlýnského vybavení se dochovaly i portréty mlynářů, různé plány, dokumenty, dopisy, záznamy, fotografie, předměty spojené s mlynářskou tematikou, zkrátka spousta zajímavých věcí. Mlýn veřejnosti není přístupný, ale vážným zájemcům po domluvě ráda umožním prohlídku.

MÝDLAŘKOU Z VŮLE OSUDU

Alternativním způsobům, bylinkářství a aromaterapii se věnuji už mnoho let a vlastní výrobou mýdla se zabývám již od roku 2007. Můj byznys plán ve mlýně byl ale jiný, plánovala jsem tu vyrábět pohledový beton. Když jsem na Stavebním úřadu řešila povolení ke stavebním úpravám ve mlýně, součástí nutných dokumentů byl také souhlas od okresní hygienické stanice. A jak bylo mým zvykem, přinesla jsem mýdlo jako pozornost. Milý pán se zhoupł v kancelářské židli a zeptal se: „Tohle vyrábíte?“ Já na to že, ano, ale že to je jen koníček. On suše poznamenal: „No, kdybyste se rozhodla a chtěla to vyrábět a prodávat, musíte“

INGREDIENCE
Mýdlo se používá v kontaktu s pokožkou a proto musí mít dokonale bezpečné. Každou bylinku nebo ingredienci mám od dodavatele certifikovanou jako zdravotně nezávadnou.

ČAROVNÝ MLÝN K původnímu zděnému stavení přistavěl tesařský tovaryš Josef v roce 1850 vodní mlýn. Jeho dcera Helenka stojí na společném portrétu zcela vpravo. **LABORATOŘ** Baňky a křivule, labratorní váhy, ano, to všechno patří do mého království. A taky knihy. Každý den usínám zaklapnutím odborné literatury.

splnit mnoho podmínek. Musíte mít výrobní a atesty. Tady máte číslo na paní z Krajské hygieny, ta vám když tak řekne, co je třeba.“ Řekla. A výčet to byl opravdu dlouhý...

Postupně jsem všemi kroky prošla a výsledkem

je moje mýdlárna, na kterou jsme opravdu pyšná. Narozdíl od některých výrobců, kteří raději obcházejí přísná nařízení tím, že svá mýdla prodávají jako dekoraci, já se můžu hrdě postavit za každé své mýdlo, dokonce za každou jeho složku a garantovat, že je zpracovaná na špičkové úrovni a odpovídá nejpřísnějším hygienickým předpisům pro kosmetické výrobky. Cesta k tomuto výsledku však nebyla ani jednoduchá, ani rychlá, ani levná. A tak jsem své zkušenosti pro ostatní sepsala na webových stránkách. V rubrice Povídání o... najdete opravdu rozsáhlou a podrobnou kapitolu O tom, co to obnáší vyrábět mýdla oficiálně. Zájemcům to může hodně pomoci při startu jejich vlastního podnikání a pak myslím, že to je hodně důležité i pro moje zákazníky. Když si totiž koupí moje mýdlo, budou velmi dobře vědět, co je za jeho výrobou všechno ukryto a co tvoří jeho skutečnou cenu.

ČAROVNÁ MÝDLÁRNA

Ideální prostor jsem pro ni našla v suterénu svého mlýna, pod klenutými stropy. Na podlaze byla udusaná hlína a historickou unikátnost vzácné klenby jsem si mohla jen představovat, byly totiž částečně zakryté opadávající omítkou. Při vybavování nábytkem jsem využila něco i z původního vybavení, něco od známých. Volal třeba kamarád zedník: „Pán říkal, že se máme zahřát a spálit tady nějaký kredence, nechceš to?“ „Jo, vezmu kárku a jedu se podívat, co za to?“ „No pán říkal, že se máme zahřát, tak vem dvě flašky rumu...“ Mýdla vyrábím takzvaným procesem za studena, kdy se vybrané tuky a oleje zmydelňují roztokem louhu bez vnějšího zdroje tepla. Výslednou hmotu (mýdlo) tvoří neutrální soli jednotlivých tuků a olejů, které si zachovávají jejich vlastnosti. Na konci míchání přidávám další cenné oleje, které již zmydelněné nejsou a v mýdle tvoří péstící složku... Ta alchymie je úžasná! 🐾

Dělám i limitované edice mýdel, vzniklé z momentální inspirace a touhy něco vyzkoušet. Jsou to střípky mého života...

Kde najdete další informace? Jděte na www.carovnymlyn.cz, kde najdete kromě povídání i e-shop s mýdly.

1/ MÝDLA ZLEVA: Kašmírové vlasy, Zelená víla, Čajová růže, Veselá zahradnice, Hedvábné vlasy, Tajemný orient **2/ ZÁKLAD MÝDLA** V hrnci rozpustím kokosový tuk, olivový olej a kakaové máslo, pak přijdou ingredience. **3/ GALERIE MÝDEL** Stará, velmi náročně předělaná registračka, aby v ní mohla mýdla po dobu asi 4 týdnů zrát. A taky přehledná galerie mých nápadů. **4/ ETIKETA** Záleží mi na každém detailu. Grafické návrhy mého bratra jsou přesně takové, jak bych si je navrhla já, kdybych to uměla.

FOTO VERONIKA RAJFAJOVÁ